



**Stichting
tot behoud van erfgoed rond kerst
Nederland**

Voorwoord

In Nederland is er een schat aan kerstvoorstellingen in en op gebouwen te vinden. Niet alleen kerstgroepen maar o.a. ook: glas in lood ramen, plafondschilderingen, doopvonten, altaarstukken en gevelstenen met kerstvoorstellingen.

Het leek ons een goed idee om deze gegevens en afbeeldingen eens te verzamelen in een boekwerk.

Het boekwerk telt inmiddels 738 pagina's en bevat informatie over 477 gebouwen en ca. 1000 afbeeldingen.

Veel beeldmateriaal hebben wij uit de kerstkaarten verzameling, die Chris Janssen aan onze Stichting tot behoud van erfgoed rond kerst - Nederland heeft geschonken en de verkregen informatie n.a.v. een brief van Piet Wijnker aan de parochies van het Bisdome Haarlem in november 1995.

Ook mochten wij van de foto's op de website www.kerkfotografie.nl gebruik maken. Op deze website staan heel veel prachtige foto's, van kerken in Nederland, gemaakt door Diana Nieuwold.

Daarnaast is er ook veel informatie op het internet gevonden, zoals op de website www.verhaleninglasinlood.nl en <https://www.glasmalerei-ev.de/index.html> met enorm veel informatie over glas in loodramen van kerken in Limburg.

Probleem is wel, dat er in deze tijd veel, met name kerken, verdwijnen. Blijft het gebouw staan en krijgt het een andere functie, dan is de kans groot dat de vaste onderdelen bewaard blijven.

De losse stukken, zoals kerstgroepen vinden, mogelijk, hun weg naar andere kerken, musea of instellingen.

Wordt het gebouw afgebroken, dan gaan de vaste onderdelen zo goed als zeker verloren.

Het kan zijn, dat genoemde gebouwen inmiddels zijn afgebroken, of een andere bestemming hebben gekregen.

Van een aantal onderdelen hebben wij naast de afbeelding geen gegevens. Mocht u die hebben dan houden wij ons aanbevolen.

Staat de kerstvoorstelling in of op uw gebouw er nog niet in, stuur dan een foto en zoveel mogelijk informatie naar: **info@stichtingerfgoedrondkerst.nl**

Het boekwerk is dus onderhevig aan wijzigingen en aanvullingen die wij ontvangen.

Peter Diemer

Voorzitter

Stichting tot behoud van erfgoed rond kerst Nederland

Revisie: 2023 - 01 - 21

Inhoud

Plaats	Gebouw	Pagina
‘s-		
‘s-Gravenhage (ZH)	H. Paschalis Baylon	19
‘s-Gravenhage (ZH)	Willibrorduskapel	20
‘s-Gravenhage (ZH)	St. Jacobskerk of Grote Kerk	21
‘s-Gravenhage (ZH)	St. Jacobus de Meerdere kerk	23
‘s-Hertogenbosch (NB)	St. Catharina of Kruisherenkerk	28
‘s-Hertogenbosch (NB)	St. Jans kathedraal	30
‘s-Hertogenbosch (NB)	Lucaskerk	52
‘t		
‘t Goy (U)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	53
‘t Veld (NH)	H. Martinus	55

Inhoud

Plaats	Gebouw	Pagina
A		
Aalten (Ge)	St. Helenakerk	56
Aarle-Rixtel (NB)	Mariakapel	57
Abcoude (U)	H.H. Cosmas en Damianuskerk	59
Aerdenhout (NH)	H. Antonius en Paulus	60
Alkmaar (NH)	St. Laurentiuskerk	61
America (L)	H. Jozefkerk	62
Amersfoort (U)	H. Georgius	64
Amersfoort (U)	St. Joris op 't Zand	67
Amersfoort (U)	St. Franciscus Xaveriusparochie	68
Amstenrade (L)	O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	69
Amsterdam (NH)	Begijnhofkapel	70
Amsterdam (NH)	Voormalige Johannes de Doper	72
Amsterdam (NH)	Mozes en Aronkerk	73
Amsterdam (NH)	St. Franciscus van Assisi of Boomkerk	74
Amsterdam (NH)	St. Franciscus Xaveriuskerk (De Krijtberg)	75
Amsterdam (NH)	O.L. Vrouw van de Allerheiligste Rozenkrans of Obrechtkerk	77
Amsterdam (NH)	Keizersgracht 88	80
Amsterdam (NH)	Huis Bartolotti	81
Amsterdam (NH)	H.H. Martelaren van Gorcum of Hofkerk	82
Amsterdam (NH)	Oude Kerk	84
Amstelveen (NH)	Voormalige Annakerk	86
Amstelveen (NH)	St. Urbanus te Bovenkerk	87
Amstelveen (NH)	Titus Brandsma	89
Amsterdam (NH)	De Goede Herder	90
Amsterdam (NH)	Petrus en Paulus (Papegaai)	91
Amsterdam (NH)	O.L. Vrouwekerk	92
Andijk (NH)	Maria Middelaars van Alle Genaden	93
Anloo (D)	N.H. Magnus kerk	94
Apeldoorn (Ge)	Maria of O.L.V. ten Hemelopnemingskerk	96
Arcen (L)	Gemeentehuis	99
Arnhem (Ge)	St. Walburgis kerk	100
Asselt (L)	H. Dionysiuskerk	101
Assen (D)	O.L. Vrouw Maria ten Hemelopneming kerk	103
Assendelft (NH)	St. Odolphus	104
Asten (NB)	H. Maria Presentatie kerk	106
Austerlitz (U)	Voorm. kerk O.L. Vrouw Altijddurende Bijstand	107

Inhoud

Plaats	Gebouw	Pagina
B		
Baarlo (L)	H. Petruskerk	110
Bakel (NB)	St. Willibrorduskerk	111
Bakkum (NH)	Maria ten Hemelopneming	112
Bedum (Gr)	Maria ten Hemelopnemingskerk	113
Beek (L)	St. Hubertuskerk	115
Beek (L)	St. Martinuskerk	116
Beek en Donk (NB)	H. Leonarduskerk	117
Belfeld (L)	H. Urbanuskerk	118
Beltrum (Ge)	O.L. Vrouw ter Hemelopneming	119
Bennebroek (NH)	Voormalige St. Jozefkerk	121
Bennebroek (NH)	Lucia-Klooster	122
Berg en Terbijt (L)	H.H. Monulphus en Gondulphus	123
Bergen op Zoom (NB)	St. Gertrudiskerk	125
Bergen op Zoom (NB)	O.L. Vrouw van Lourdes	126
Bergharen Gem. Maastricht (L)	H. Cornelius	128
Berghem (NB)	St. Willibrorduskerk	130
Berlicum (NB)	Sacramentskerk	131
Beuningen (Ge)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	132
Bingelrade (L)	St. Lambertus	133
Blitterswijk (L)	O.L. Vrouw Geboortekerk	135
Bloemendaal (NH)	Allerheiligst Sacrament	136
Bloemendaal (NH)	Allerheiligste Drieëenheid	137
Bocholtz (L)	H. Jacobus de Meerderekerk	138
Bolsward (Fr)	St. Franciscusbasiliek	139
Bolsward (Fr)	Martinikerk	140
Boukoul (L)	H. Theresia van het Kind Jezus	141
Bovenkarspel (NH)	H. Martinus	143
Bovenkerk (NH)	H. Urbanus	144
Boxmeer (NB)	Petrusbasiliek	145
Boxmeer (NB)	Karmelklooster	146
Boxtel (NB)	St. Petrus stoel te Antiochië Basiliek	149
Brachterbeek (L)	H.H. van Jezus	150
Breezand (NH)	H. Johannes Evangelist	151
Breskens (Z)	H. Barbara	152
Breukelen (U)	H. Johannes de Doper	153
Broekhem Gem. Valkenburg	H. Joseph	154
Broekhuizen (L)	H. Nicolaas	156
Broekhuizenvorst (L)	H. Naam Jezus	157
Broeksittard (L)	O.L. Vrouw Geboortekerk	159
Budel (NB)	Huis Zusters van de Liefde	160
Bunnik (U)	Barbarakerk	162
Bussum (NH)	St. Vitus kerk	163

Plaats	Gebouw	Pagina
C		
Cadier en Keer (L)	H. Kruisverheffing	164
Cadier en Keer (L)	Huize Gerlachus	165
Cadier en Keer (L)	Missiehuis Sociëteit voor Afrikaanse Missiën	166
Cadier en Keer (L)	Stichting Jeugdzorg St. Joseph	167
Castenray (L)	H. Matthias	168
Coevorden (D)	H. Willibrorduskerk	169
Cuijk (NB)	St. Martinuskerk	170
Cuijk (NB)	St. Agathakerk	173
Culemborg (Ge)	Barbarakerk	174
D		
Dalfsen (O)	Cyriacuserk	176
Delden (O)	H. Blasiuskerk	177
Delft (ZH)	H.H. Nicolaas en gezellenkerk	178
Delft (ZH)	Maria van Jessekerk	179
Delft (ZH)	Maria en Ursulakerk	182
Delft (ZH)	Oude kerk	183
Demen (NB)	St. Willibrorduskerk	184
Den Helder (NH)	Christus Koning van de Vrede	185
Deursen (NB)	St. Rochus	187
Deventer (O)	H. Lebuus of Broederkerk	188
Deventer (O)	H.H. Eersttronende Apostelen Petrus en Paulus	189
Diemen (NH)	Petrus Banden	190
Diessen (NB)	St. Willibrorduskerk	191
Dinther (NB)	St. Servatiuskerk	192
Doorn (U)	St. Martinus	193
Dordrecht (ZH)	H.H. Antonius en Bonifatius kerk	194
Dordrecht (ZH)	Grote- of Onze Lieve Vrouwekerk	195
Driehuis (NH)	H. Engelmundus	197
Drunen (NB)	St. Lambertuskerk	198
Druten (NB)	H.H. Ewalden kerk	199
E		
Echt (L)	Karmelietessenklooster	201
Echt (L)	Cisterciënserabdijkerk	203
Echt (L)	H. Landricus	204
Eijsden (L)	Voormalige kapel Ursulinenklooster	207
Eindhoven (NB)	St. Petruskerk	208
Ell (L)	H. Antonius Abt	209
Elsloo (L)	St. Augustinuskerk	211
Elsloo (L)	Mariakerk (O.L.V. Vrede des Harten)	213
Engelen (NB)	St. Lambertus	214
Enschede (O)	H. Jacobuskerk	215
Epen (L)	St. Paulus' Bekering	216
Eversoord (L)	O.L.Vrouw Onbevlekt Ontvangen	217
Eygelshoven (L)	H.H. Johannes de Doper en Pastoor van Ars	218

Plaats	Gebouw	Pagina
F		
G		
Geleen (L)	Christus Koning	220
Geleen-Lindenheuvel (L)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	221
Geleen-Lutterade (L)	St. Augustinuskerk	222
Gemonde (NB)	St. Lambertus	223
Genhout (L)	St. Hubertuskerk	224
Gennep (L)	St Martinuskerk	226
Genooi (L)	O.L. Vrouw van Genooi	227
Geysteren (L)	H. Willibrordus	229
Glanerbrug (O)	O.L. Vrouw van de Heilige Rozenkrans	230
Goes (Z)	Maria Magdalenakerk	231
Goirle (NB)	Maria Boodschap	232
Goor (O)	H. Petrus en Paulus	233
Gorinchem (ZH)	Gasthuisstraat 25	234
Gouda (ZH)	St. Janskerk	235
Gouda (ZH)	Johannes de Doper	237
Grave (NB)	St. Elisabethkerk	238
Grevenbicht (L)	H. Catharina en H.H. Petrus en Paulus	239
Griendtsveen (L)	H. Barbarakerk	240
Groesbeek (Ge)	H.H. Cosmas en Damianuskerk	241
Groesbeek (Ge)	St. Antoniuskerk	242
Groningen (Gr)	St. Franciscuskerk	243
Groningen (Gr)	St. Martinikerk	246
Groningen (Gr)	St. Martinus-Jozef Kathedraal	250
Grondsveld (L)	H. Martinus	253
Grubbenvorst (L)	Zusters Ursulinen klooster	254
Grubbenvorst (L)	O.L. Vrouw Tenhemelopneming	256
Gulpen (L)	St. Petruskerk	257
H		
Haanrade (L)	H.H. van Jezus	259
Haarle (O)	H. Sebastianus	260
Haarlem (NH)	St. Bavo Kathedraal (Grote Oude)	262
Haarlem (NH)	St Bavo Kathedrale basiliek of Koepelkerk	266
Haarlem (NH)	Voormalige Kleverpark kerk	267
Haarlem (NH)	H. Adelbertus	268
Haarlem (NH)	Antonius van Padua	269
Haarlem (NH)	Verzorgingshuis Jacob in de Hout	270
Haarlem (NH)	H. Joseph	271
Haarlem (NH)	Mariakerk	272
Haarlem (NH)	Moeder van de Verlosserkerk	273
Haarlem (NH)	H. Johannes de Doper	274
Haarlem (NH)	H. Pastoor van Ars	275
Haarlem (NH)	Voormalige H.H. Petrus en Paulus	277

Plaats	Gebouw	Pagina
H		
Haastrecht (ZH)	St. Barnabas kerk	278
Haastrecht (ZH)	St. Gabriëlklooster van de Passionisten	279
Hank (NB)	O.L. Vrouw Onbevleete Ontvangenis	281
Haren (Gr)	Klooster Bethlehem	282
Heel (L)	Gemeentehuis	283
Heel (L)	H. Stephanus	284
Heemskerk (NH)	H. Laurentius en H. Maria	285
Heemstede (NH)	St. Bavokerk	287
Heemstede (NH)	O.L. Vrouw Hemelvaart	296
Heemstede (NH)	Overbos	298
Heemstede (NH)	Mariënheuvel	299
Heer Gem. Maastricht (L)	H. Petrus Banden	301
Heer Gem. Maastricht (L)	Kloosterkapel Opveld	303
Heerlen (L)	St. Petruskerk	304
Heerlen (L)	Bernardinuscollege	306
Heerlen (L)	H. Pancratius	307
Heerlen (L)	Huize De Berg	310
Heerlen (L)	Theresia of Carmelkapel	311
Heerlen Bekkerveld (L)	H. Moeder Annakerk	312
Heeswijk-Dinther (NB)	Abdij van Berne	313
Heeswijk-Dinther (NB)	Huize Curena - Huize De Bongerd	315
Heeswijk-Dinther (NB)	St. Willibrorduskerk	316
Heiloo (NH)	O.L. Vrouw ter Nood	317
Helden (L)	H. Lambertus	318
Helmond (NB)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	319
Hemmen (Ge)	Ned. Hervormde Kerk	321
Hengelo (O)	St. Lambertus Basiliek	322
Hengstdijk (Z)	H. Catharina	323
Herkenbosch (L)	Heilige Sebastianus	324
Herpen (NB)	St. Sebastianuskerk	327
Herten (L)	H. Michael	328
Heythuysen (L)	St. Nicolaaskerk	329
Heythuysen (L)	Woonhuis	330
Hilleslagen (L)	Jozefkapel	331
Hilvarenbeek (NB)	St. Petruskerk	332
Hilversum (NH)	O.L. Vrouw Onbevleete Ontvangen	333
Hippolytushoef (NH)	H. Hippolytus	334
Hoensbroek (L)	H. Johannes Evangelist	335
Hoensbroek (L)	H. Johannes Evangelist (kleine St. Jan)	336
Hoge Zwaluwe (NB)	Voormalige St. Willibrorduskerk (nu Onze Kerk)	337
Hoogerheide (NB)	O.L. Vrouw Hemelvaart kerk	338
Hoorn (NH)	De Opdracht	339
Hoonhorst (O)	H. Cyriacus kerk	340
Horn (L)	H. Martinus	341
Horst aan de Maas (L)	H. Lambertus	342
Houten (U)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	343

Plaats	Gebouw	Pagina
H		
Houthem (L)	St. Gerlach	347
Huisseling (NB)	St. Lambertuskerk	348
Huissen (Ge)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming of Statskerk	349
Huissen (Ge)	H. Martelaren van Gorcum (Zandse Kerk)	350
Hulsberg (L)	H. Clemenskerk	351
Hulst (Z)	H. Willibrordus Basiliek	352

Plaats	Gebouw	Pagina
I		
Itteren Gem. Maastricht (L)	H. Marthinus	353
J		
Jabeek (L)	H. Gertrudis	355
K		
Kapellebrug (Z)	O.L. Vrouw ter Eecken	357
Katwijk (ZH)	H. Johannes de Doper	358
Kerkrade (L)	H. Lambertus	359
Kerkrade (L)	Abdijkerk Rolduc	360
Kerkrade - Gracht (L)	O.L. Vrouw van Lourdes	364
Kerkrade - Hambos (L)	Mariakapel	365
Kerkrade - Heilust (L)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	366
Kerkrade - Holz (L)	H. Catharina	367
Kerkrade - Kaalheide (L)	St. Jozef	369
Kloosterzande (Z)	H. Martinus	370
Klundert (NB)	Johannes de Doperkerk	371
Kranenburg / Vorden (Ge)	Antonius v. Paduakerk/Heiligenbeeldenmuseum	372
Krommenie (NH)	St. Petruskerk	376
Kronenberg (L)	H. Theresia van het Kind Jezus	379
Kunrade Gem. Voerendaal (L)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	381
L		
Laar Gem. Weert (L)	H.H. Hiëronymus en Antonius	382
Landgraaf - Abdissenbosch (L)	H. Bernadette	383
Langeberg Gem. Brunssum (L)	H. Familie	384
Laniers (L)	Catharina van Alexandrië	385
Leiden (ZH)	St. Annahofje	386
Leveroy (L)	St. Barbara	387
Liempde (NB)	St. Jans-onthoofdingskerk	388
Limbricht Gem. Sittard-Geleen (L)	St. Salvituskerk	389
Limmel Gem. Maastricht (L)	H. Johannes de Doper	397
Limmen (NH)	H. Cornelius kerk	399
Lindenheuvel (L)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	400
Linne (L)	H. Martinus	401
Lith (NB)	St. Lambertus	402
Lithoijen Gem. Oss (NB)	Norbertijner parochie	406
Loenen (Ge)	H. Antonius Abt	407
Lomm (L)	H. Antonius Abt	408
Loppersum (Gr)	Petrus en Paulus kerk	409
Lottum (L)	H. Gertrudis	411

Plaats	Gebouw	Pagina
M		
Maarssen (U)	H.H. van Jezus	412
Maasbree (L)	H. Aldegundis	414
Maasniel Gem. Roermond (L)	St. Laurentiuskerk	415
Maastricht (L)	H.H. van Jezus (Koepelkerk)	417
Maastricht (L)	H. Carolus Borromeus kapel v.d. Liefde zusters	419
Maastricht (L)	St. Matthiaskerk	420
Maastricht (L)	O.L.V. Tenhemelopn. "Sterre der Zee" Basiliek	425
Maastricht (L)	St. Servaas Basiliek	433
Maastricht (L)	St. Theresiakerk	439
Maastricht (L)	O.L. Vrouw van Lourdeskerk	443
Maastricht (L)	Platielstraat	444
Maastricht - Bosscherveld (L)	H. Hubertus	445
Maastricht - St. Pieter beneden (L)	H. Petrus	446
Maastricht - St. Pieter op de Berg (L)	Allerheiligste Verlosser	447
Maastricht - Wyck (L)	H. Martinus	448
Maastricht - Wittenvrouwenveld (L)	O.L. Vrouw van Lourdes	449
Mechelen (L)	H. Johannes de Doper	450
Meerssen (L)	H. Bartholomeus	451
Melderslo (L)	H. Oda kerk	453
Melick (L)	H. Anreas	454
Meppel (D)	St. Stephanuskerk	455
Milsbeek (L)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	457
Moergestel (NB)	St. Jan Onthoofdings-kerk	458
Monnickendam (NH)	Fluwelen Burgwal t.o. nr. 5	459
Monnickendam (NH)	Noordeinde nr. 95	460
Monnickendam (NH)	H.H. Nicolaas en Antoniuskerk	461
Mook (L)	H. Anthonius Abt	463
Mijdrecht/Wilnis Gem. Ronde Venen (U)	St. Johannes de Doper	464

Plaats	Gebouw	Pagina
N		
Naaldwijk (ZH)	H. Adrianus	466
Nederweert (L)	St. Lambertuskerk	467
Nederweert-Eind (L)	H. Gerardus Majellakerk	468
Nederwetten (NB)	H. Lambertuskerk	469
Neer (L)	H. Martinus	470
Neerlangel Gem. Oss (NB)	St. Jans kerkje	471
Nes aan de Amstel (NH)	St. Urbanus	472
Nieuw-Dijk (G)	Antonius van Padua kerk	473
Nieuwegein (U)	Antonius Ziekenhuis	474
Nieuwenhage Gem. Landgraaf (L)	O.L. Vrouw Hulp der Christenen	475
Nieuwenhagerheide (L)	H.H. van Jezus	476
Nieuwstadt (L)	H. Johannes de Doper	477
Nieuw-Vennep (NH)	O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	479
Nijmegen (Ge)	Petrus Canisiuskerk	481
Nijmegen (Ge)	St. Stevenskerk	482
Noorbeek (L)	H. Brigida	485
Noorden (ZH)	Martinuskerk	486
Noordwijk (ZH)	St. Jeroen	487
Nootdorp (ZH)	H. Bartholomeuskerk	488
O		
Odijk (U)	H. St. Nicolaas	490
Ohé en Laak (L)	O.L. Vrouw Geboorte	491
Oirlo (L)	H. Gertrudis	492
Oirsbeek (L)	St. Lambertus	493
Oirschot (NB)	Paters van Montfortanen kapel	494
Oldenzaal (O)	St. Plechelmus Basiliek	495
Onderdijk (NH)	H. Gerardus Majella	498
Oosterend (Texel Fr)	Martiniskerk	499
Oosterhout (NB)	H. Antonius van Padua	500
Oosterhout (NB)	St. Jan Basiliek	501
Oosterwijtwerd (Gr)	Mariakerk	502
Oost-Maarland (L)	H. Jozef	503
Ospel (L)	O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	506
Ottersum (L)	H. Johannes de Doper	507
Oud-Ade (ZH)	St. Bavokerk	508
Oudenbosch (NB)	St. Pieter Basiliek	509
Oude-Tongen (Z)	O.L. Vrouw Hemelvaart	510
Oudewater (U)	St. Franciscus kerk	511
Oudorp (NH)	H. Laurentius	513
Overdinkel (O)	H. Gerardus Majella	516
Overveen (NH)	O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	517
Overzande (Z)	O.L. Vrouw Hemelvaartskerk	518

Plaats	Gebouw	Pagina
P		
Paasart Gem. Hoensbroek (L)	H. Joseph	520
Panheel (L)	O.L. Vrouw van het Heilig Hart	521
Pijnacker Gem. Pijnacker-Nootdorp (ZH)	H. Johannes de Doper Parochie	522
Puth (L)	H. Petrus Conisius	523
Py-Echt (L)	O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	524
Q		
R		
Raalte (O)	Heilige Kruisheffing Basiliek	525
Ravenstein (NB)	St. Josephkapel	527
Reek (NB)	St. Antonius Abt	528
Renkum (Ge)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	530
Reuver (L)	H. Lambertus	531
Rijswijk (ZH)	H. Bonifatiuskerk	532
Rijswijk (ZH)	H. Vincentius a Paulo kerk	533
Rimburg Gem. Landgraaf (L)	H. Drievuldigheid	534
Roermond (L)	H.H. van Jezus en O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	535
Roermond (L)	Laurentius Ziekenhuis	536
Roermond (L)	O.L. Vrouw Tenhemelopneming (In 't Zand)	537
Roermond (L)	O.L. Vrouw Munsterkerk	538
Roermond (L)	St. Carolus broederkapel	543
Roermond (L)	St. Christoffelkathedraal	545
Roggel Gem. Leudal (L)	Petrus en Paulus Parochie	550
Rosmalen (NB)	St. Lambertuskerk	553
Rothem Gem. Meerssen (L)	H.H. van Jezus	555
Rotterdam (ZH)	H.H. Laurentius & Elisabeth Kathedraal	556
Rotterdam (ZH)	Oude of Pelgrimsvaderskerk	558
Rumpen Gem. Brunssum (L)	H. Vincentius a Paulo	559

Plaats:	Gebouw	Pagina
S		
Sappemeer Gem. Midden Groningen (Gr)	St. Willibrorduskerk	560
Schaesberg Gem. Landgraaf (L)	H.H. van Petrus en Paulus	562
Schalkwijk (U)	H. Michaël	563
Scheveningen (ZH)	H. Antonius Abt Kerk	566
Schijndel (NB)	St. Servatiuskerk	567
Schilberg-Echt (L)	O.L. Vrouw van Schilberg kapel	568
Schimmert (L)	H. Remigius	569
Schinnen (L)	H. Dionysius	570
Schin op Geul (L)	Mauritiuskerk	573
Schinveld (L)	H. Eligius	574
Schoonhoven (U)	Bartholomeuskerk	576
Sevenum (L)	H.H. Fabianus en Sebastianus	579
Sibbe en IJzeren (L)	H. Roza	581
Sint Anthonis (NB)	H. Antonius Abt Kerk	582
Sint Geertruid (L)	H. Gertrudis	583
Sint Odiliënberg (L)	Priorij Thabor kapel	584
Simpelveld (L)	H. Remigius	585
Simpelveld (L)	O.L. Vrouw Sterre der Zee	586
Simpelveld (L)	St. Jozefklooster	587
Simpelveld (L)	Huize Lorento	588
Sittard (L)	O.L. Vrouw H.H.	589
Sittard (L)	St. Petruskerk	590
Sloten (NH)	St. Paneratus	591
Slotermeer (NH)	St. Hendricusschool	592
Sluis (Z)	H. Johannes de Doper	593
Sneek (Fr)	St. Martinuskerk	594
Spekholzerheide Gem. Kerkrade (L)	St. Martinuskerk	595
Steenwijksmoer (D)	Franciscuskerk	597
Steyl (L)	H.H. Klooster	598
Steyl (L)	St. Michaël (de Bovenkerk)	599
Stramproy (L)	H. Willibrorduskerk	600
Susteren (L)	H. Amelbergakerk	601
Swalmen (L)	H. Lambertus	602
Sweikhuizen Gem. Beekdalen (L)	R.K. Kerk	604
Swolgen (L)	St. Lambertuskerk	605

Plaats:	Gebouw	Pagina
T		
Tegelen (L)	Abdij O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	606
Tegelen (L)	H. Jozef	610
Tegelen (L)	H. Martinus	612
Tegelen (L)	Nieuwe Munt	617
Tegelen (L)	Priorij Nazareth	618
Ter Apel (Gr)	St. Willibrorduskerk	619
Terheijden Gem. Drimmelen (NB)	H. Antonius Abt kerk	621
Thorn (L)	H. Michaelskerk of Abdijkerk	622
Thorn (L)	Kapel onder de Linden	524
Tienray (L)	O.L. Vrouw Troosteres der Bedrukten	625
Tilburg (NB)	Johannes Zwijsen Fraterhuis	626
Tilburg (NB)	Voormalige O.L. Vrouw Visitatiekapel	627
Tilburg (NB)	St. Dionysius of Heilige Kerk	628
Tilburg (NB)	St. Jozefkerk of Heuvelsekerk	629
U		
Ubachsberg (L)	H. Bernardus	631
Uden (NB)	Pauluskerk	633
Udenhout (NB)	St. Lambertuskerk	634
Ulestraten (L)	H. Catharina	635
Ursem (NH)	Heilige Bavo	636
Utrecht (U)	H. Johannes Bernardus	638
Utrecht (U)	St. Augustinus kerk	639
Utrecht (U)	St. Catharina kathedraal	640
Utrecht (U)	St. Gertrudis kathedraal	642
Utrecht (U)	Dom kerk	643
Utrecht (U)	Willibrord kerk	645

Plaats:	Gebouw	Pagina
V		
Vaals (L)	H. Paulus	646
Vaesrade (L)	H. Servatius	648
Valkenburg (L)	H.H. Nicolaas- en Barbara kerk	649
Valkenburg (L)	Mergelrijk	653
Valkenburg (L)	Romeinse grotten	654
Varik Gem. West Betuwe (Ge)	Petrus en Paulus kerk	655
Veghel (L)	St. Lambertuskerk	656
Velden (L)	H. Andreas	658
Venlo (L)	St. Martinuskerk	659
Venlo (L)	O.L. Vrouw van Genooy	664
Venlo (L)	Valuacollege voormalig Collegium Marianum	666
Venlo - Blerick (L)	H. Maximilian Maria Kolbe	667
Venray (L)	Voormalige St. Anna Kapel	668
Venray (L)	St. Petrus' Banden of Grote kerk	670
Vianen (U)	H. Maria Tenhemelopneming	671
Vierlingsbeek (NB)	Voormalige Laurentiuskerk	672
Vijlen (L)	H. Martinus	673
Voerendaal (L)	H. Laurentius	674
Voldrop(L)	H. Martinus	675
Vogelenzang (NH)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	676
Voorhout (U)	Heilige Bartholomeuskerk	678
Voorschoten (ZH)	H. Laurentius en Moeder Gods kerk	679

Plaats:	Gebouw	Pagina
W		
Waalwijk (NB)	Kerk aan de haven	682
Wanroij (NB)	H. Cornelius kerk	683
Warmenhuizen (NH)	H. Ursula en Gezellinnen	684
Weert (L)	H. Martinus	685
Weert - Boshoven (L)	H. Oda	687
Weert - Keent (L)	St. Josephkerk	688
Welten Gem. Heerlen (L)	St Martinuskerk	691
Wervershoof (NH)	St. Werenfridus	694
Westbeemster (NH)	St. Johannes de Doper	695
Weurt Gem. Beuningen (Ge)	St. Andreas kerk	698
Wierden (O)	St. Jan de Doper	699
Wijbosch (NB)	H. Servatius	700
Wijchen (Ge)	St. Antonius Abt kerk	701
Wijk bij Duurstede (U)	St Johannes de Doper	702
Wijlre (L)	Parochie - Centrum	703
Wijnandsrade (L)	H. Stefanus	704
Wilnis Gem. Ronde Venen (U)	PKN. Kerk	705
Winschoten (Gr)	St. Vitus	706
Winssen (Ge)	H. Antonius van Padua kerk	708
Wittem (L)	Gerarduskapel	709
Wittem (L)	Kloosterkapel	710
Wittem (L)	TBC. huisje klooster	711
Woerden (U)	H. Bonaventura	712
Woerden (U)	Lutherse Kerk	713
Wolder Gem. Maastricht (L)	H.H. Petrus en Paulus	714
Wormer Gem. Wormerland (NH)	Maria Magdalenakerk	715

X

Plaats:	Gebouw	Pagina
Y		
Yerseke (Z)	Voormalige St. Annakerk	716
Ymuiden (NH)	H. Laurentius van Brindisi	717
Ymuiden (NH)	Petrus kerk	718
Ysselsteyn (L)	H. Oda	719
Z		
Zaandam (NH)	Oud - Katholieke kerk	720
Zaandam (NH)	St. Bonifatiuskerk	721
Zandvoort (NH)	H. Agathakerk	722
Zeddam (Ge)	St. Oswalduskerk	723
Zeeland (NB)	Mariakapel	725
Zevenaar (Ge)	St. Andreaskerk	727
Zevenaar (Ge)	St. Martinuskerk	728
Zoeterwoude (U)	St. Jan Onthoofding	729
Zwaagdijk-Oost (NH)	H. Jozef	730
Zwolle (O)	Dominicanenklooster	731
Zwolle (O)	Dominicanenkerk	732
Zwolle (O)	O.L. Vrouw Tenhemelopneming "De Peperbus"	733
Zwolle (O)	St. Michaël	735
Zwolle (O)	Verrijzeniskerk	738

Waar: 's-Gravenhage (ZH), H. Paschalis Baylon

Wat: Maria altaar

Wie: Jan Eloy en Leo Brom

Wanneer: 1924

Afmetingen:

Materiaal:

- Annunciatie

Foto: Henk Stam Rijswijk.



Waar: **'s-Gravenhage (ZH)**, Willibrorduskapel

Wat: Details Hoofdaltaar

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Hout gepolychromeerd

- Annunciatie

- Visitatie

Foto's: Wikipedia



Waar: 's-Gravenhage (ZH), St. Jacobskerk of Grote kerk

Wat: Raam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

- Annunciatie

Foto:



Waar: **'s-Gravenhage (ZH)**, St. Jacobuskerk of Grote Kerk

Wat: Raam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

- Aanbidding door de Herders en Driekoningen

Foto: www.kerkfotografie.nl



Waar: 's-Gravenhage (ZH), St. Jacobus de Meerdere kerk

Wat: Schilderij

Wie: Abraham Bloemaert (1564-1651)

Wanneer: 1623

Afmetingen: 216 x 172

Materiaal:

- De aanbidding door de Herders

Foto:



Waar: 's-Gravenhage (ZH), St. Jacobus de Meerderekerk

Wat: Maria altaar

Wie:

Wanneer: 1878

Afmetingen:

Materiaal:

- Annunciatie
- Geboorte van Jezus
- Aanbidding door de Driekoningen
- Maria lichtmis, opdracht in de tempel.

Foto's: Dienst Stadsontwikkeling-Grondzaken 's-Gravenhage









Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Catharina of Kruisherenkerk

Wat: Schilderij

Wie: Peter-Jozef Verhaghen (1728-1811)

Wanneer: 1793

Afmetingen: 343 x 489 cm

Materiaal: Doek

- De aanbidding door de Herders

Foto's:



Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Catharina of Kruisherenkerk

Wat: Schilderij

Wie: Peter-Jozef Verhaghen (1728-1811)

Wanneer: 1794

Afmetingen: 343 x 489 cm

Materiaal: Doek

- De aanbidding door de Driekoningen

Foto:



Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Janskathedraal
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer: 1934
Afmetingen:
Materiaal:

Foto's: Fotopersbureau Het Zuiden



Waar: **'s-Hertogenbosch (NB)**, St. Janskathedraal

Wat: Kerstgroep

Wie: H. van Rosmalen †

Wanneer: 1962, 1963, 1979, 1987, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 en 2013.

Afmetingen:

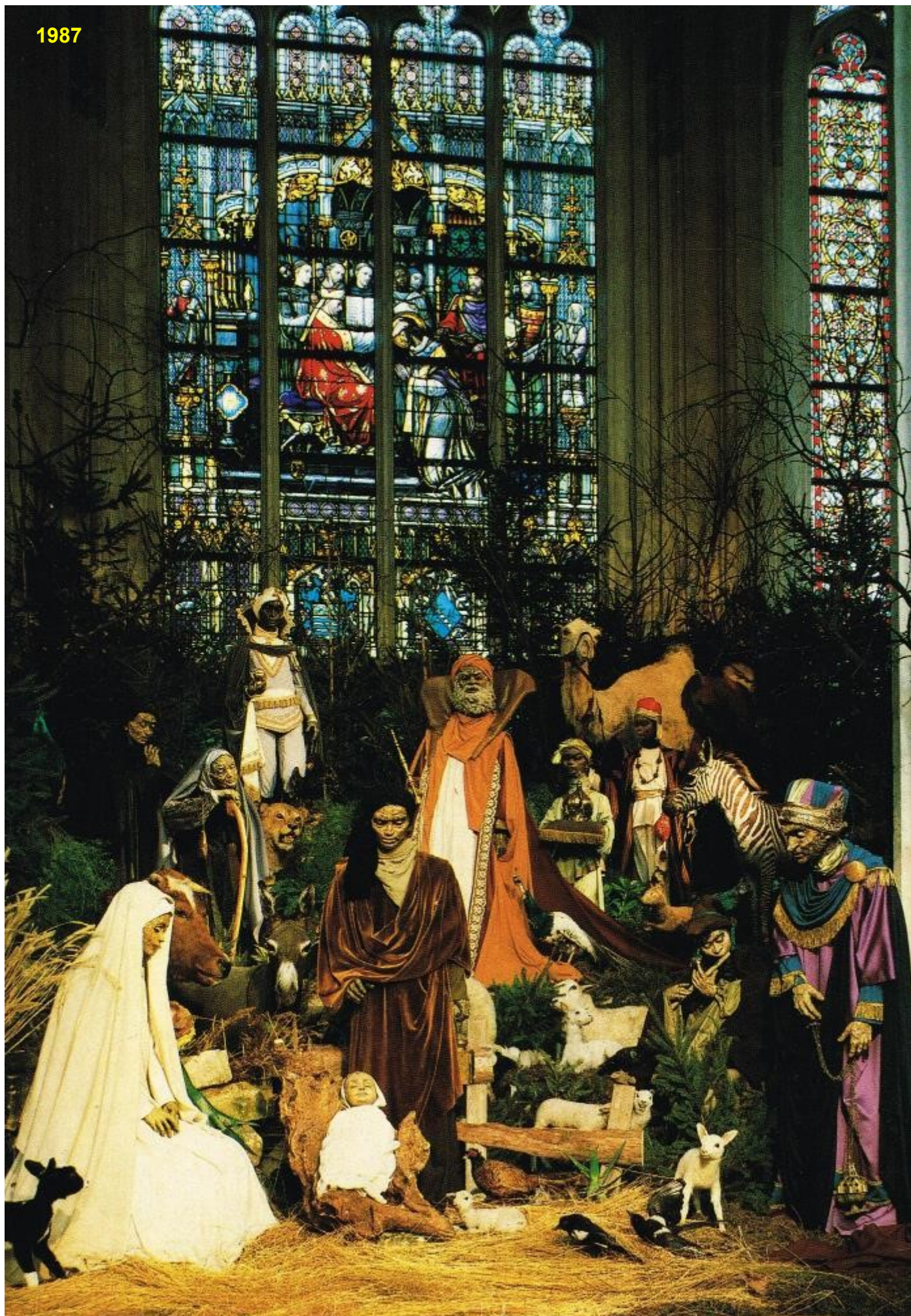
Materiaal:

Foto's:

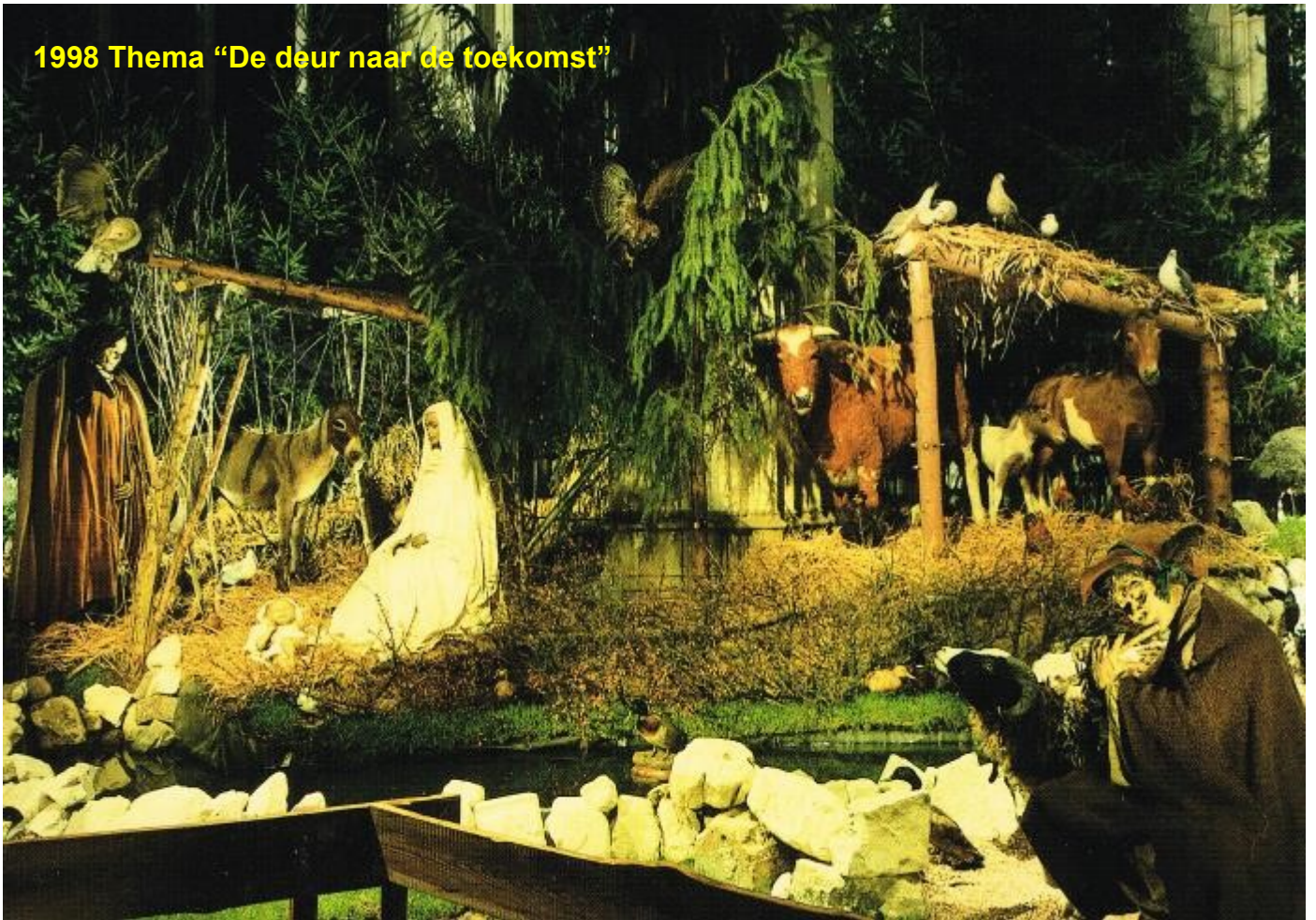




1987

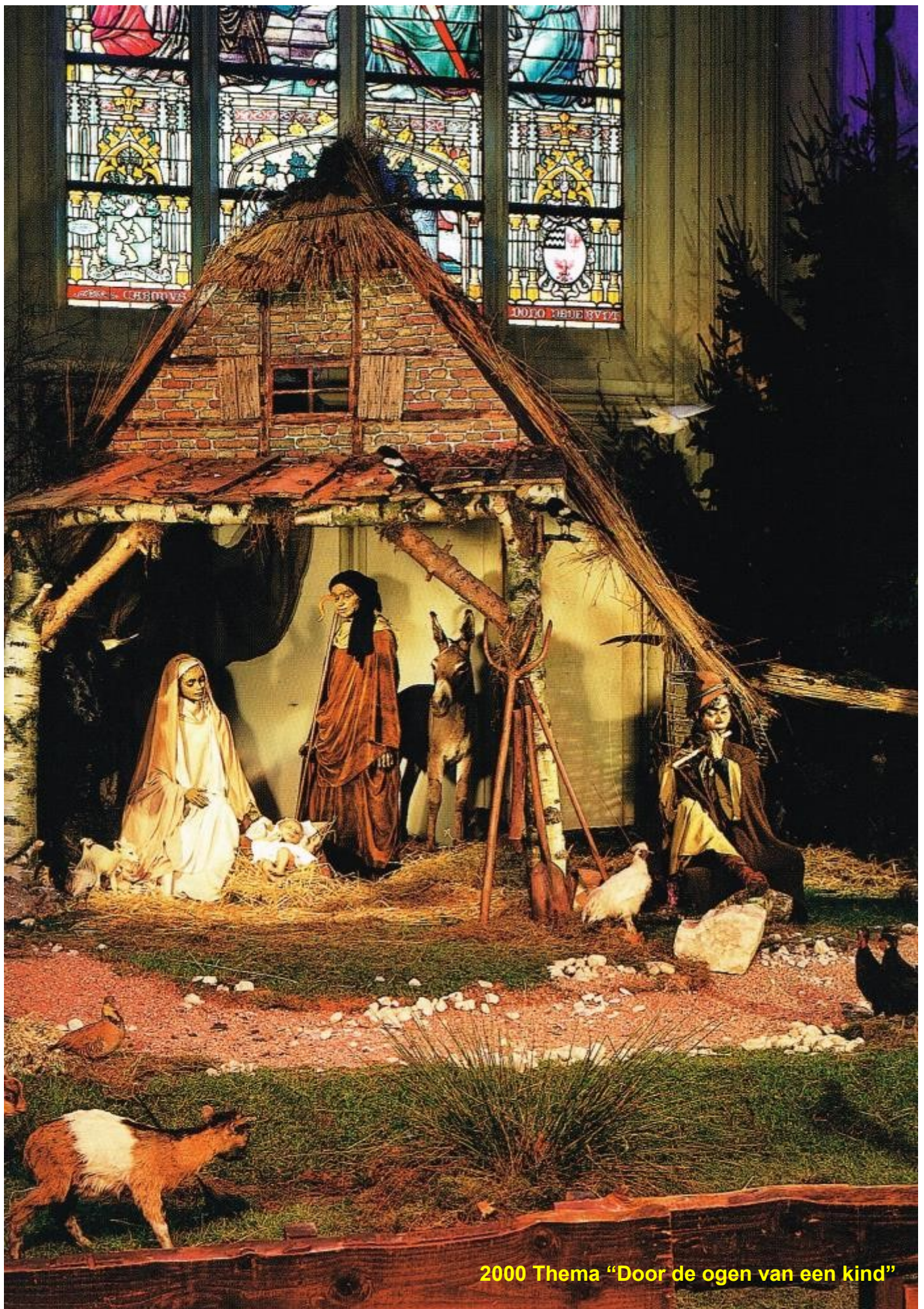


1998 Thema "De deur naar de toekomst"

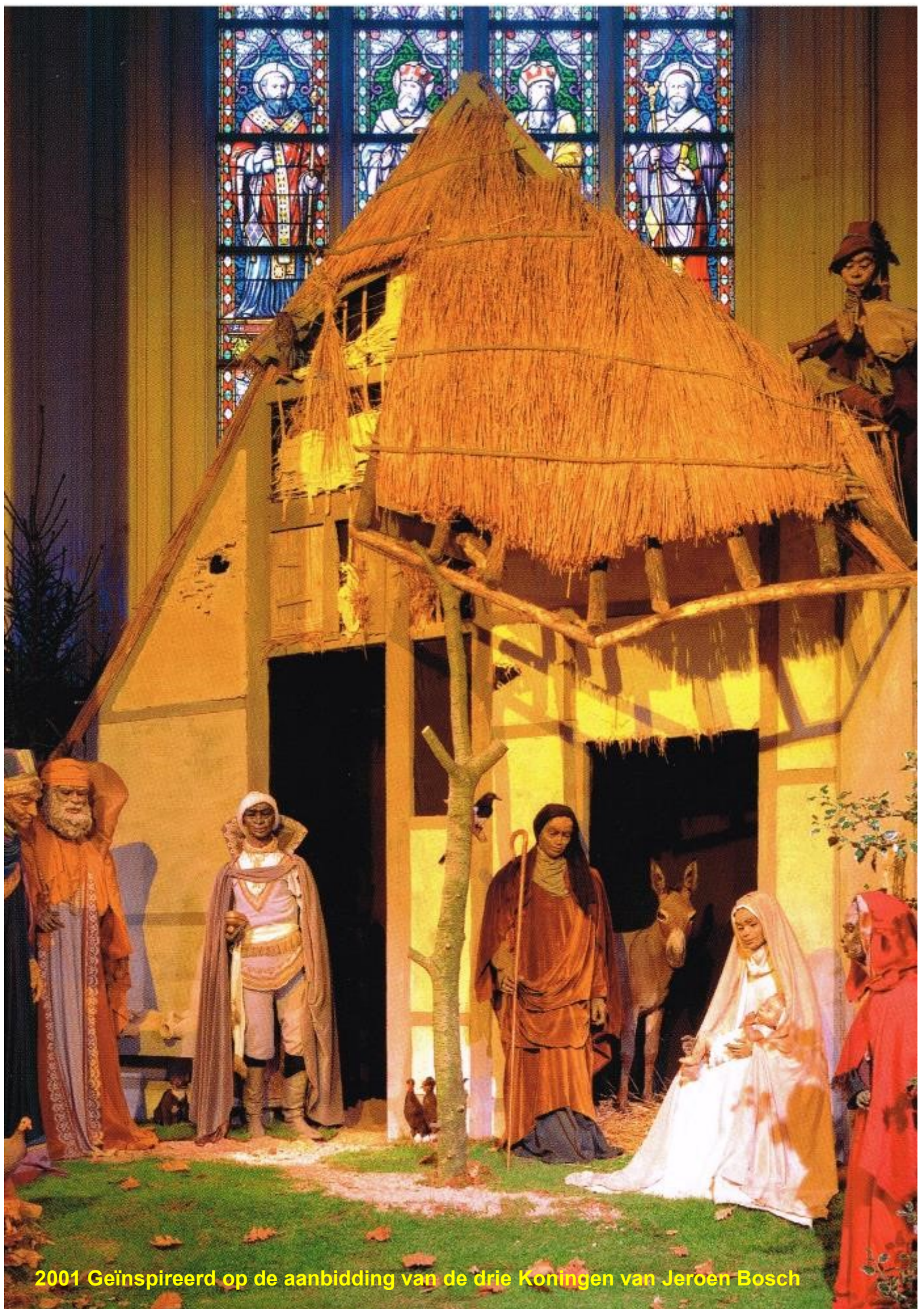


1999 Thema "Een geboorte met eeuwige uitstraling" (A birth with eternal radiance)



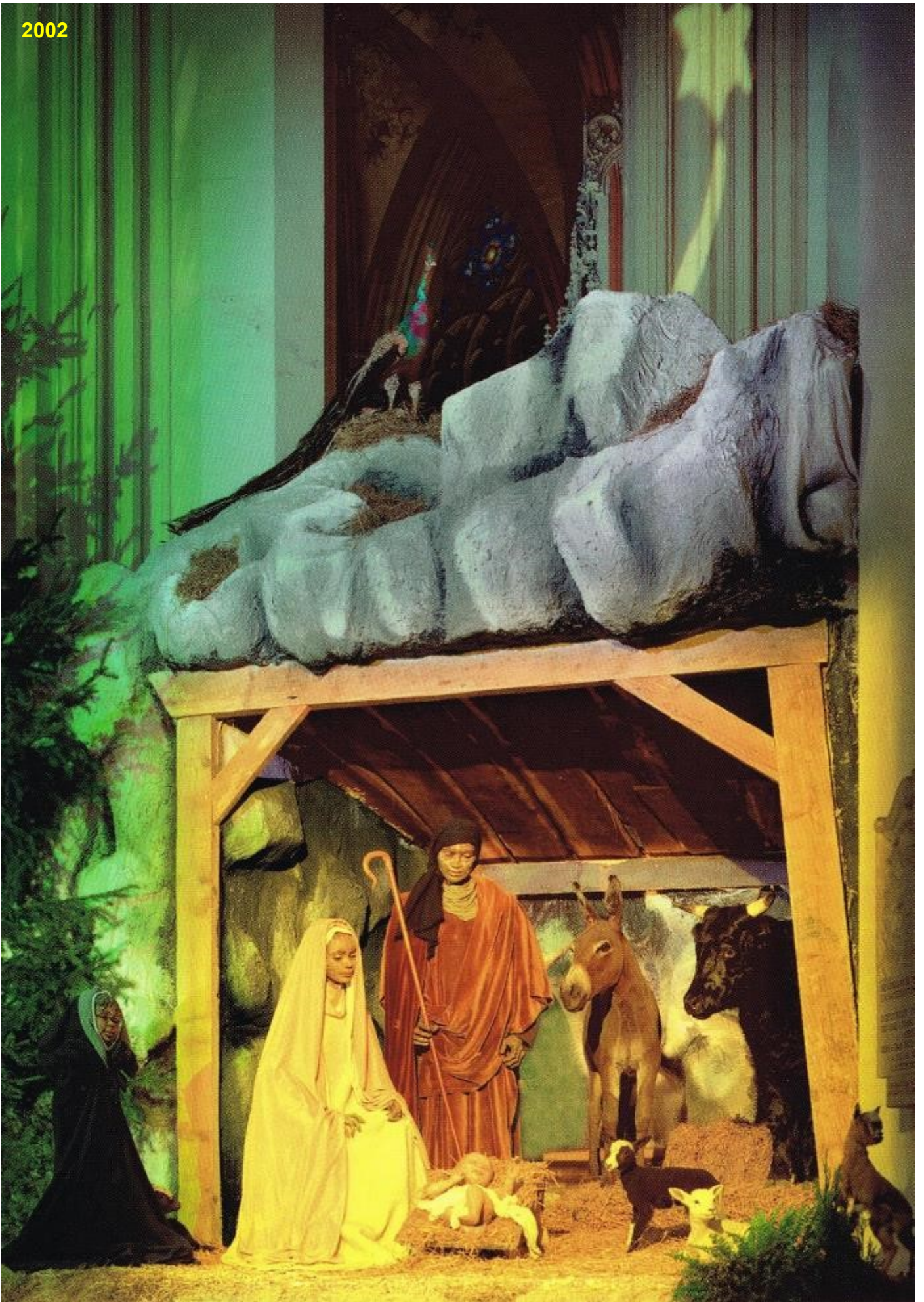


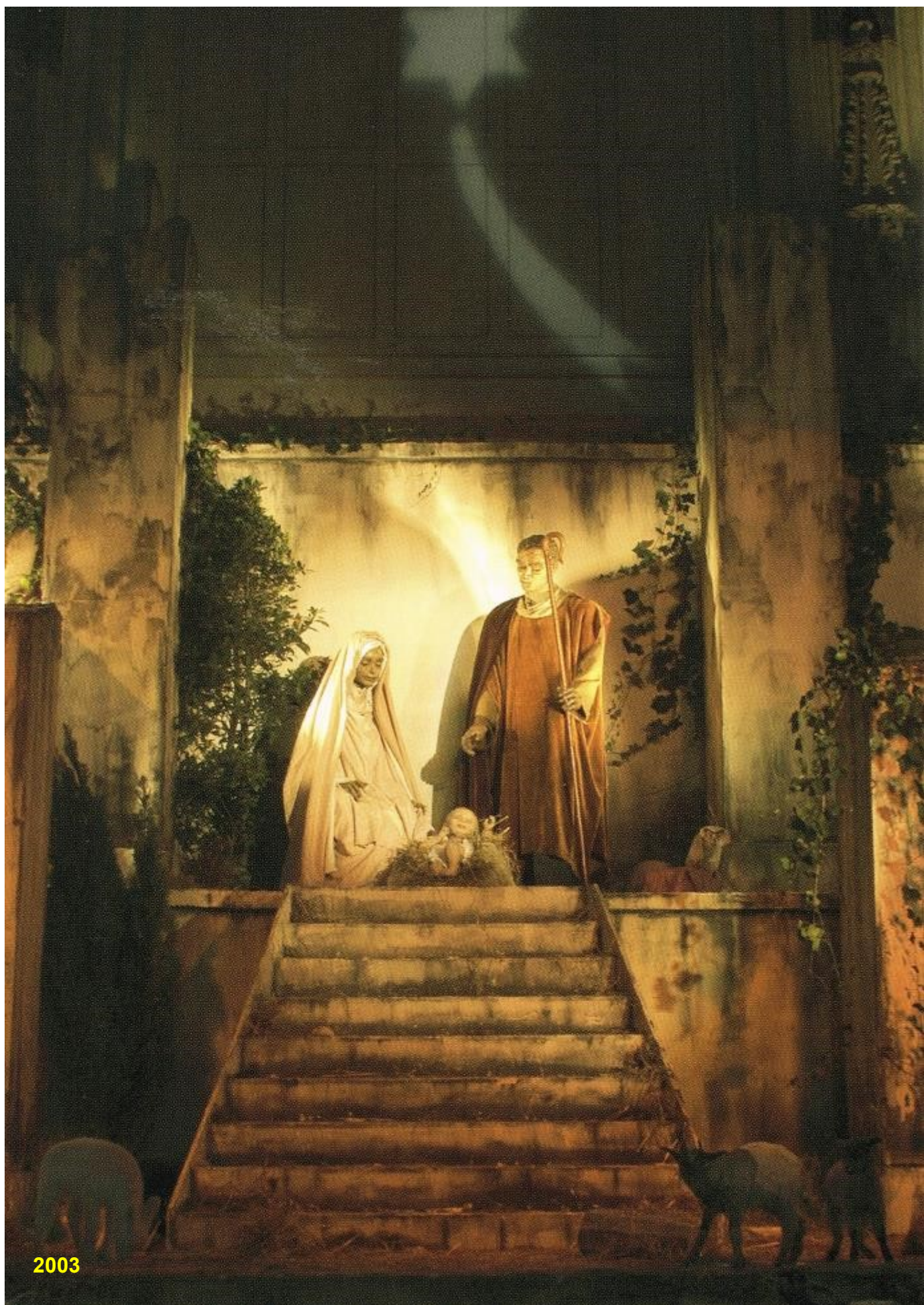
2000 Thema "Door de ogen van een kind"

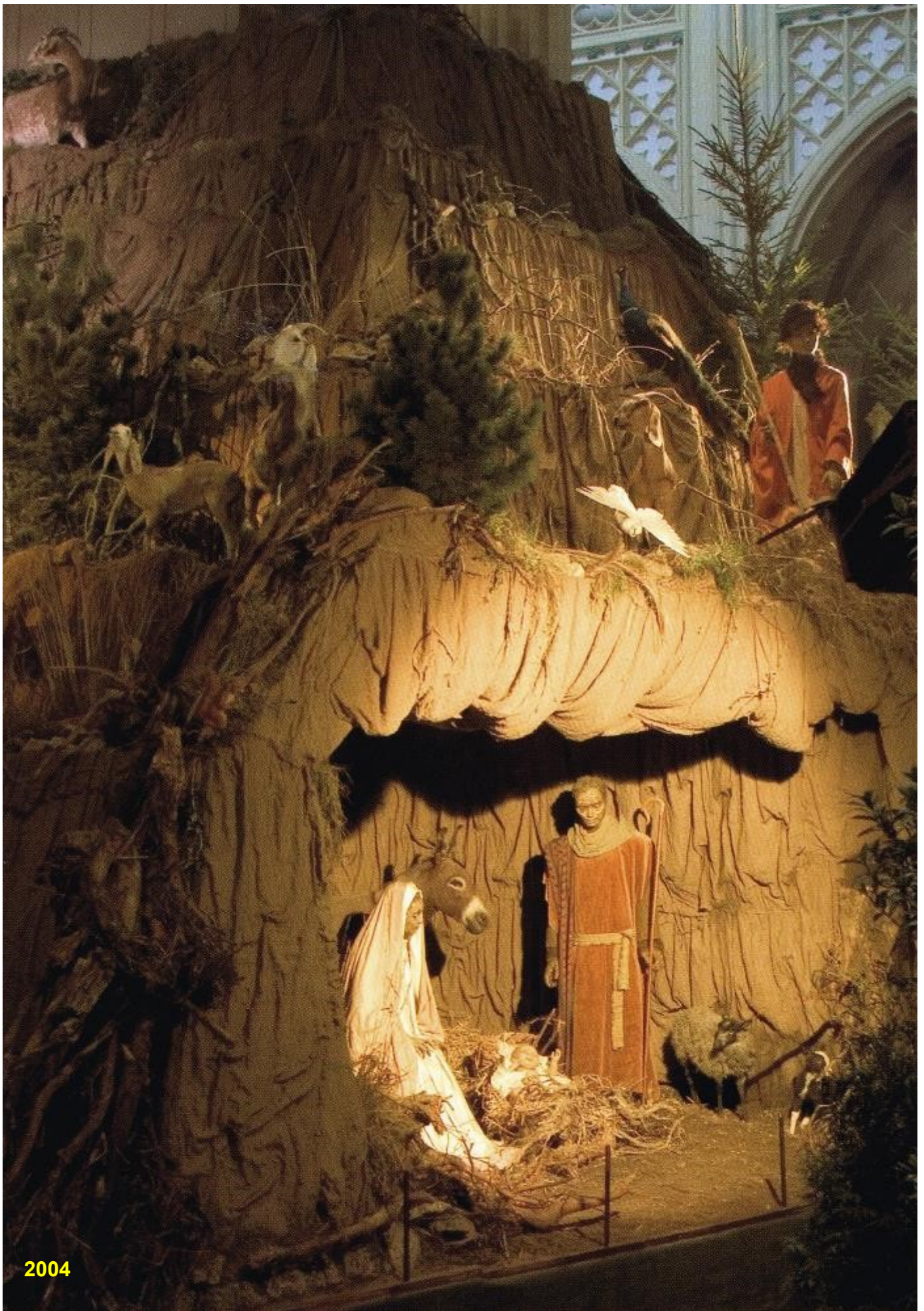


2001 Geïnspireerd op de aanbidding van de drie Koningen van Jeroen Bosch

2002







2004

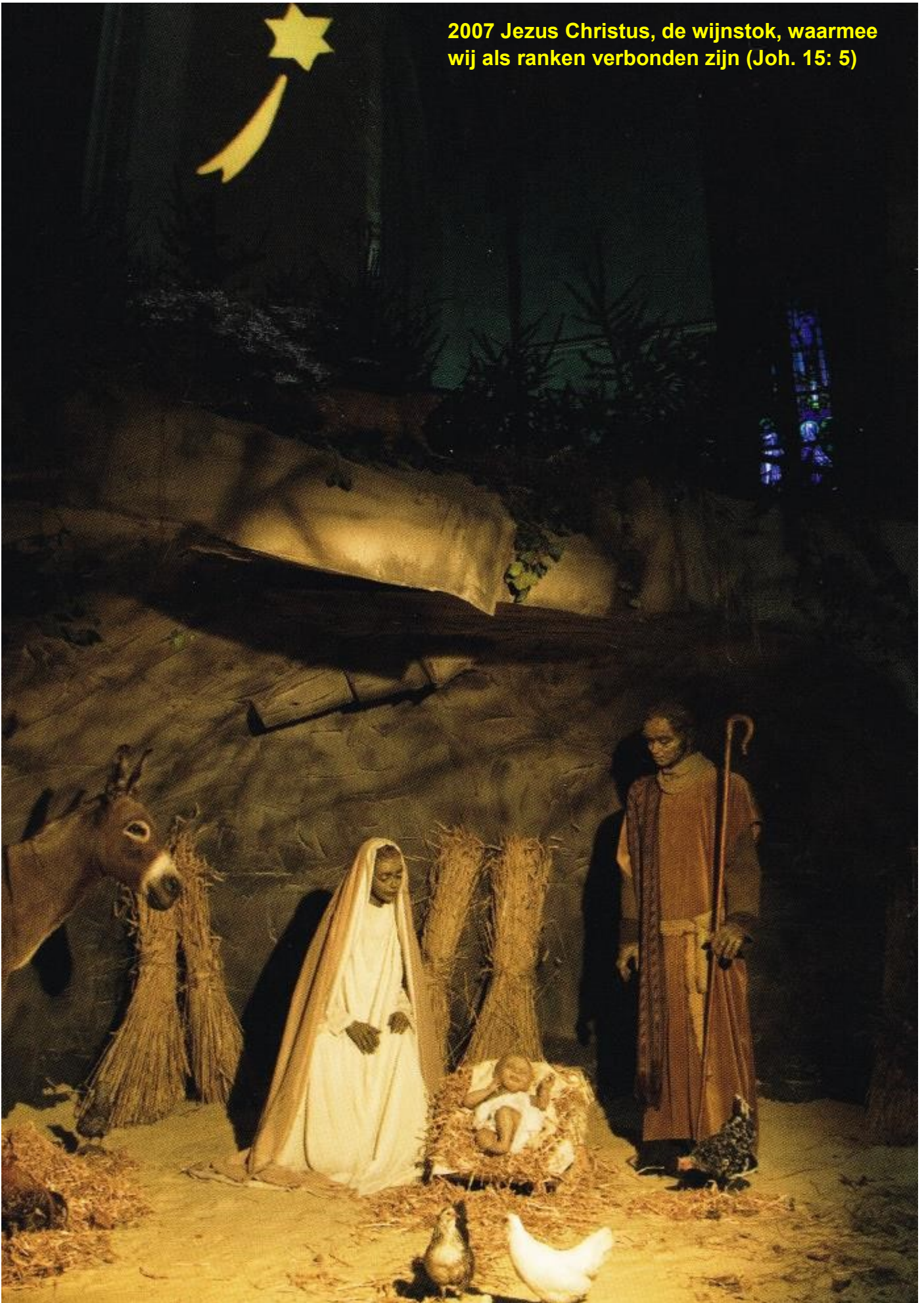
2005 Jezus Christus gelegen op korenschoven.
De korenaar is het symbool van Christus
Hij is het brood dat leven geeft (Joh. 6: 35, 48)
Met name in het sacrament van de eucharistie



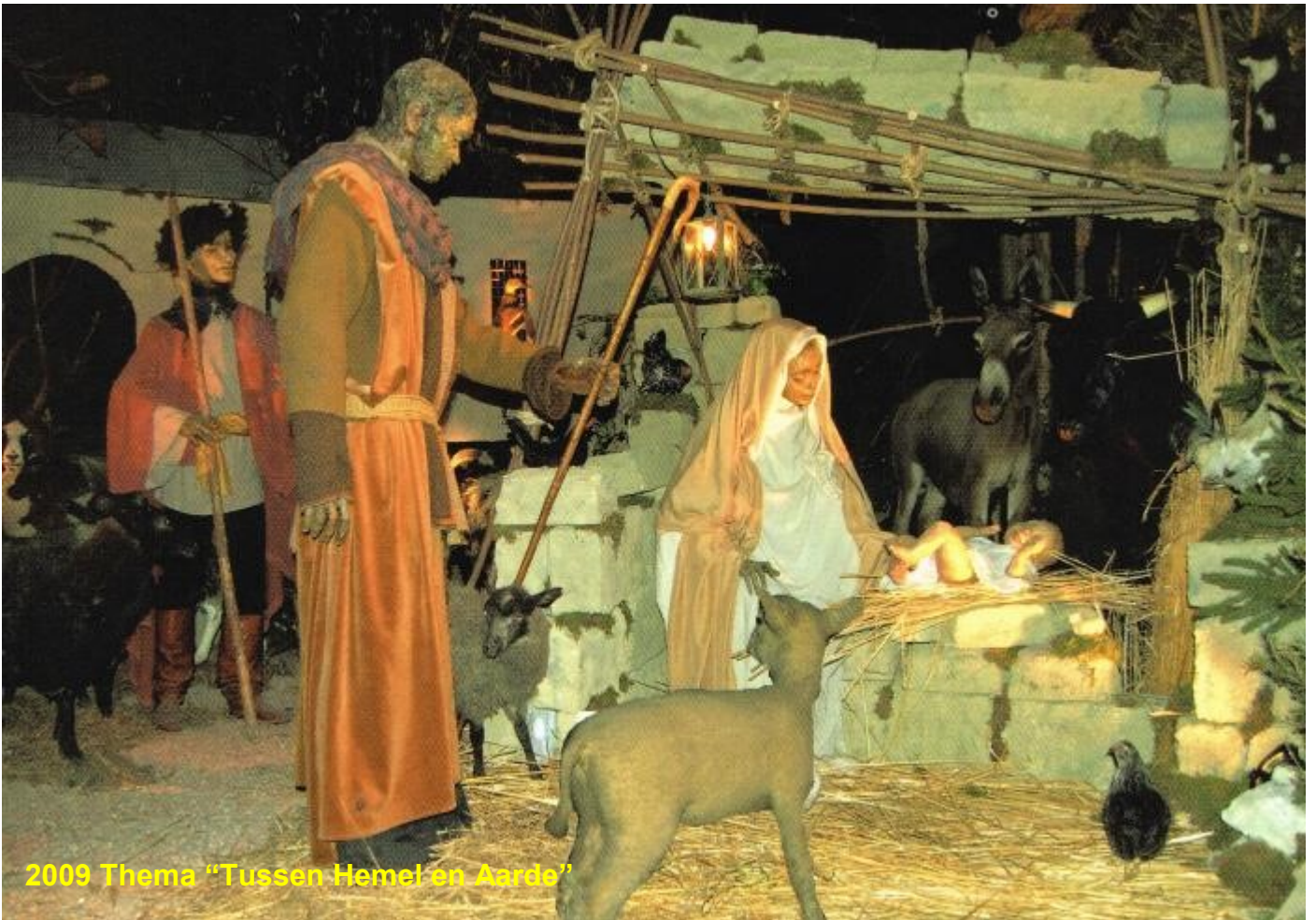
2006 Gods Zoon woont in ons midden.
Hij heeft zijn tent onder ons opgeslagen



**2007 Jezus Christus, de wijnstok, waarmee
wij als ranken verbonden zijn (Joh. 15: 5)**

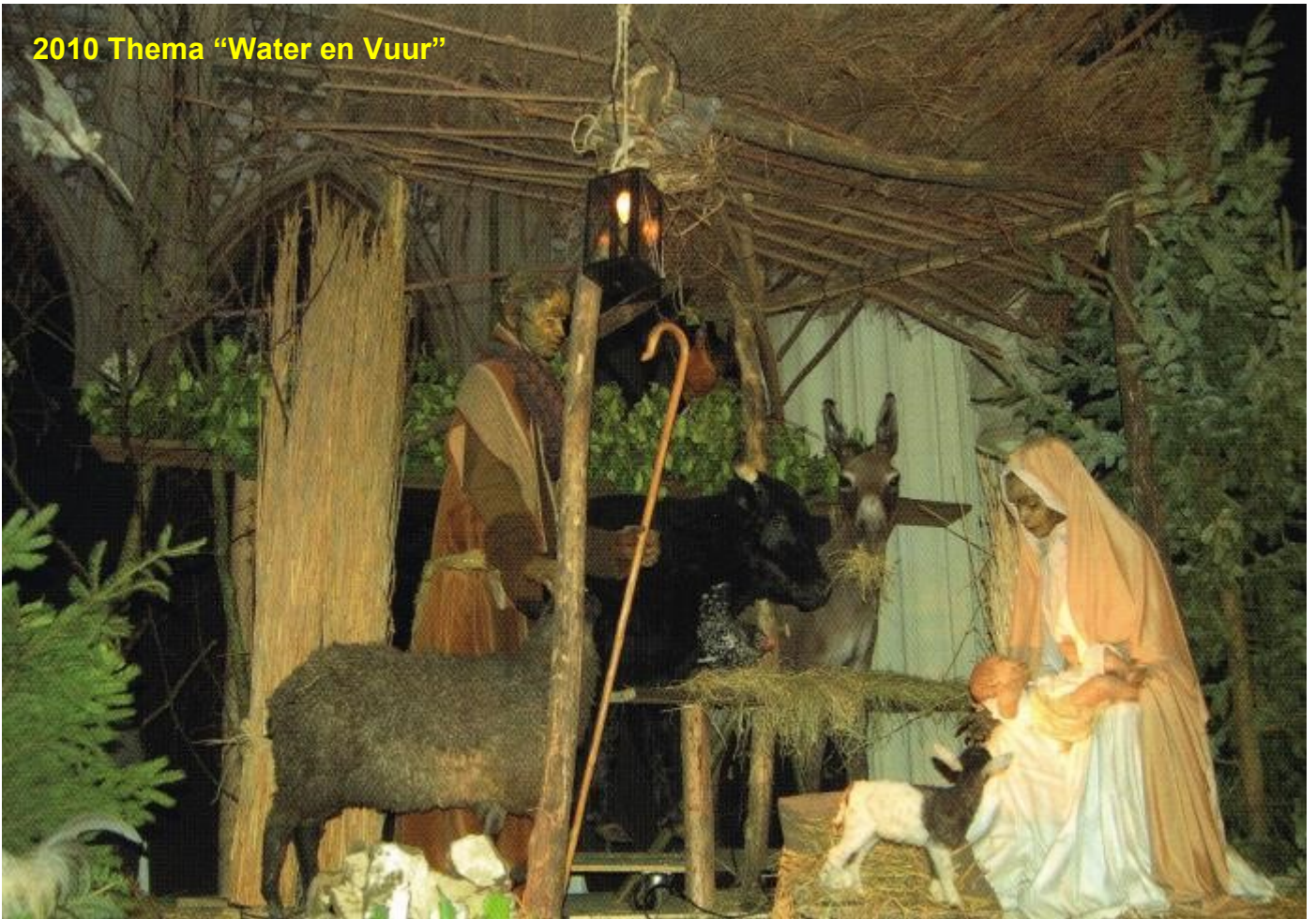


2008 Thema "Breng het licht onder de mensen"



2009 Thema "Tussen Hemel en Aarde"

2010 Thema "Water en Vuur"



2011 Thema "Christus de mensen visser" (Christ the fisherman)





Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Janskathedraal

Wat: Antwerps Lijdensaltaar

Wie:

Wanneer: 1500

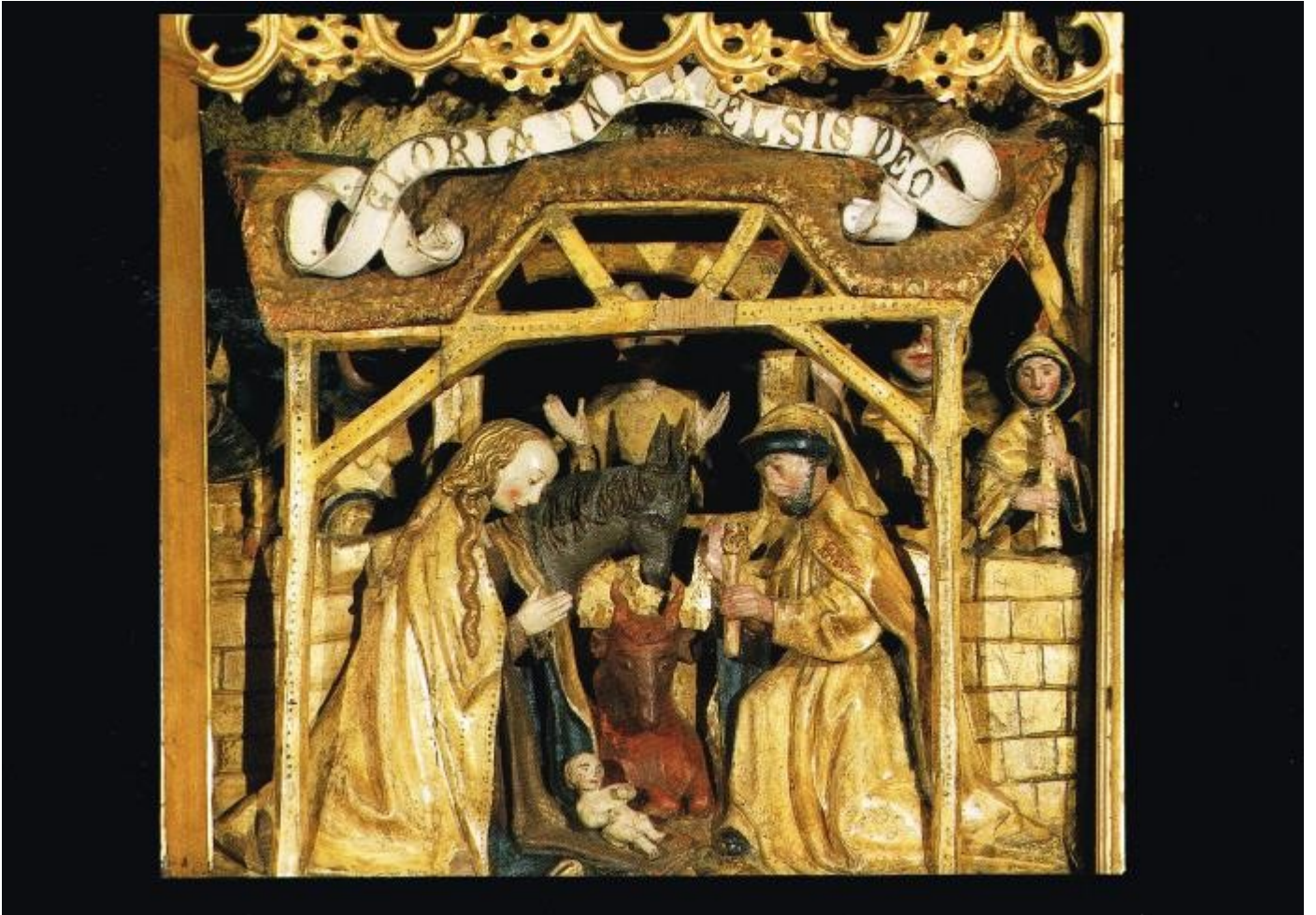
Afmetingen:

Materiaal: Hout, gepolychromeerd

- Annunciatie
- Visitatie
- Geboorte
- Aanbidding door de Driekoningen
- De vlucht naar Egypte
- Heilige Familie in Nazareth

Foto's: Ernst van Mackelenbergh, Rosmalen







Waar: **'s-Hertogenbosch (NB)**, St. Janskathedraal

Wat: Kerstverhaal in 12 wimbergen

Wie:

Wanneer: 1400 later diverse malen vernieuwd

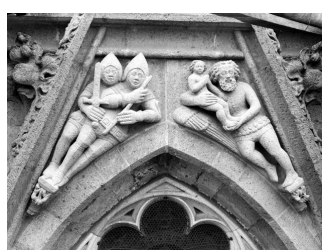
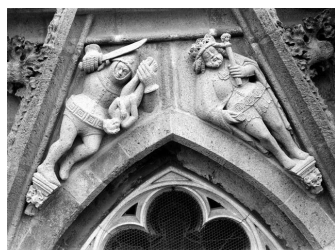
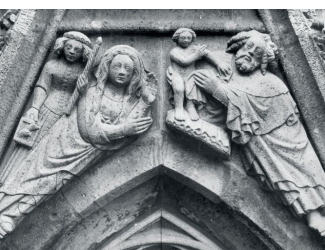
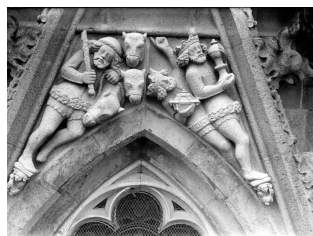
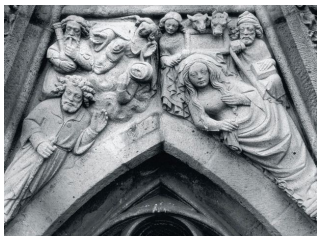
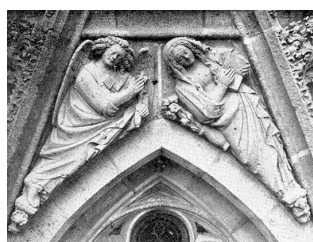
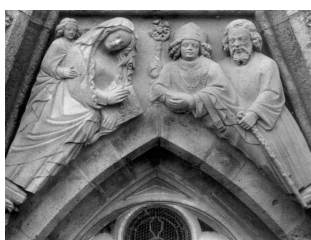
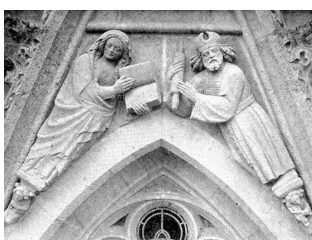
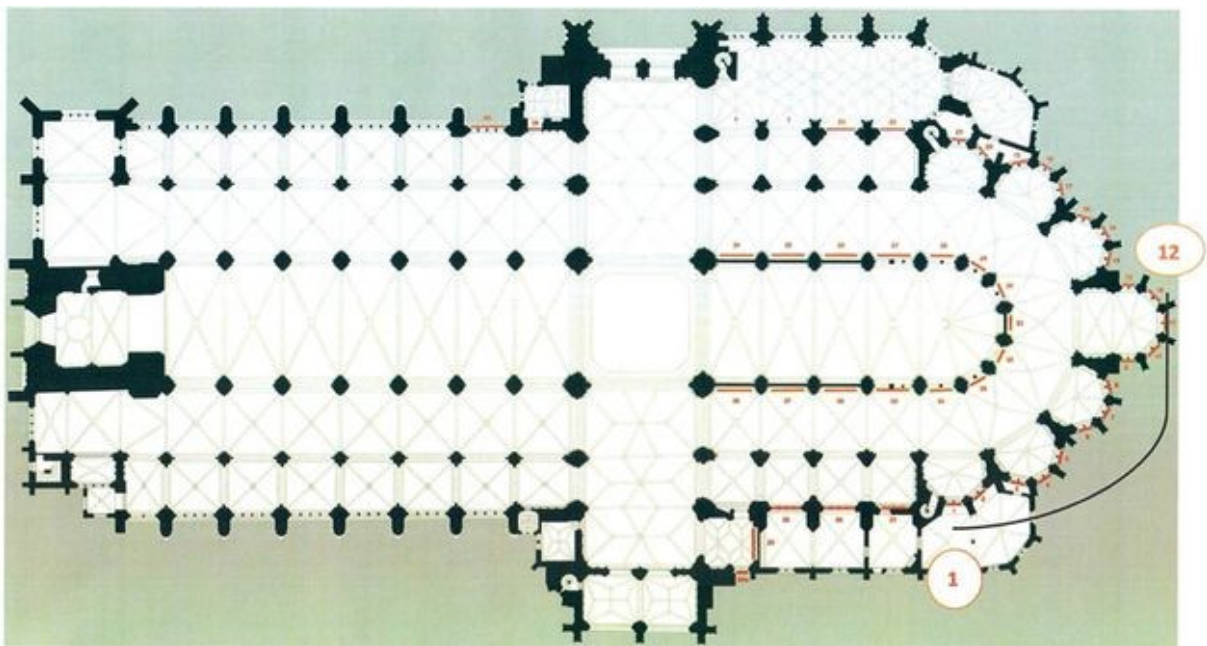
Afmetingen:

Materiaal: Zandsteen

1 Maria in de tempel, 2 Verloving Maria en Jozef, 3 Annunciatie, 4 Maria bezoekt Elisabeth
5 Geboorte Christus, 6 Besnijdenis, 7 Driekoningen, 8 Aanbidding door koning
9 Presentatie in de tempel, 10 Kindermoord, 11 soldaten en Jozef met Kind, 12 Vlucht naar Egypte.

Foto's en meer informatie zie:

<https://www.erfgoedshertogenbosch.nl/verhalen/een-eeuwenoude-kerststal-in-steen-op-de-sint-jan>



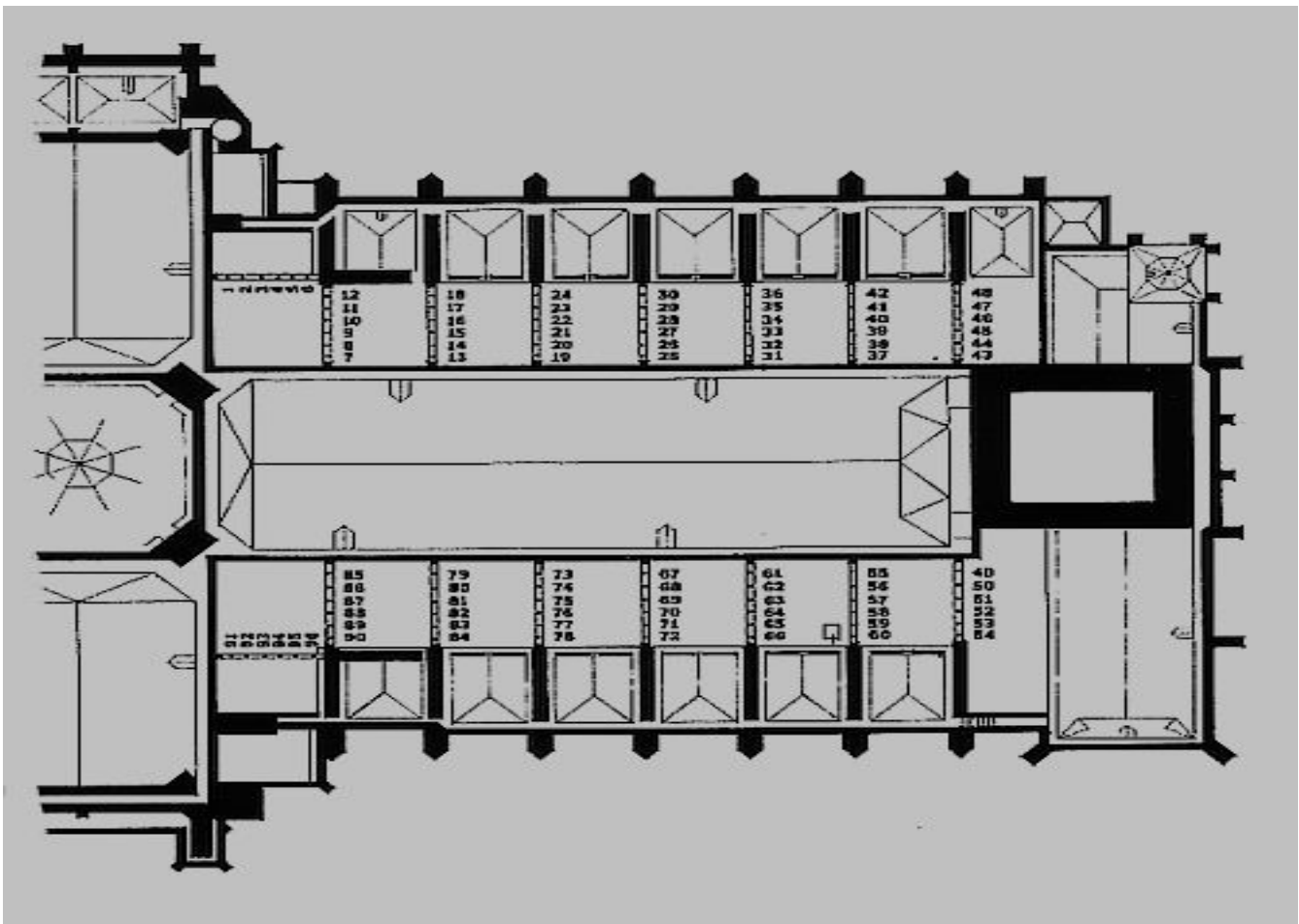
Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Janskathedraal
 Wat: Luchtboogbeelden
 Wie: Lambert Hazenmans
 Wanneer: 1870 / 1873
 Afmetingen:
 Materiaal: Zandsteen

Foto's: P.M.Diemer

In het kader van het Jheronimus Bosch jaar 2016 was het, met de aangebrachte steigers en looppaden in de dakgoten, mogelijk om eens goed naar de 96 luchtboogfiguren te kijken. Vanaf de grond is dat bijna onmogelijk. Drie van de 96 figuren hebben een relatie met het Kerstverhaal. Aan de Zuidzijde zitten ze op boog 4. Het onderste figuur (1) is de Vedelspeler daarna (2) Man met hamer dan (3) Koning Balthasar, (4) Koning Caspar, (5) Koning Melchior en (6) als laatste figuur de Gevleugelde draak. Veel oorspronkelijke figuren uit de periode 1478 / 1517 zijn helaas verloren gegaan en vervangen door nieuwe beelden ontworpen door Lambert Hazenmans, in de jaren 1870 / 1873. Het schoonmaken van deze nieuwe figuren is in een vergevorderd stadium (Noordzijde boog 2 figuren 1 t/m 6).

Zuidzijde 7 6 5 4 3 2 1

8





Z-4-3 Koning Balthasar (?)

De restaurateurs van de negentiende eeuw hebben hier één van de Driekoningen, de bebaarde koning Balthasar uitgebeeld.

In zijn handen houdt hij een kostbaar reukvat, om aan de net geboren Christus te geven.

Het oude beeldje, nu in het depot van de bouwloods, heeft echter overduidelijk een gewone drinkkan in de handen.

Hoewel het hoofd ontbreekt, is nog wel zichtbaar dat het mannetje een hoofddoek droeg. Gezien de eenvoudige kleding en de voorschoot is het mogelijk dat hier oorspronkelijk een pottenbakker is uitgebeeld.

Z-4-4 Koning Caspar (?)

Bij de restauratie in de negentiende eeuw werd op deze plek op de luchtboog koning Caspar uitgebeeld. Het oude beeldje, nu in Museum de Bouwloods, is verminkt bewaard gebleven.

Hoewel op een oude foto zichtbaar is, dat het beeldje een nu verdwenen attribuut, gelijkend op de kelk die bij het nieuwe beeldje aanwezig is, in de rechter hand heeft, is toch twijfelachtig of hier oorspronkelijk één der koningen was uitgebeeld.

Ofschoon het beeldje op allerlei punten het oude voorbeeld volgt, heeft het oude duidelijk een soort houweel op de linker schouder, waar nu een scepter of staf is aangebracht.





Z-4-5 Koning Melchior (?)

De negentiende-eeuwse restaurateurs hebben hier één der Driekoningen, de zwarte koning Melchior met giften voor het Christuskind, voorgesteld.

Het oude beeldje in het depot van de bouwloods laat echter geen twijfel over het feit, dat het figuurtje geen kroon droeg, maar een muts. Wel laat het oude beeldje, net als de "kopie", de linkerhand rusten op het handvat van een grootkromzwaard.

In de Middeleeuwen gebruikte men het kromzwaard vaak om aan te geven, dat de persoon uit het oosten kwam en islamiet was.

Of het kromzwaard voor Lambert Hazenmans, aanleiding was om hier de donkere koning Melchior van te maken, is niet bekend.

Tekst uit het boek "De 96 luchtboogfiguren op de Sint-Jan" van Ronald Glaudemans.
 Uitgegeven door Heinen in 2004. 96 blz. Met fotomateriaal.
 ISBN 9077721126

